

8 Produktionsmedel inom jordbruket

I kapitel 8 redovisas uppgifter om jordbrukarnas inköp av traktorer och andra maskiner och redskap. Vidare redovisas uppgifter om länsstyrelsernas förprovning av djurstallar sammanställda av Jordbruksverket. Dessutom redovisas statistik rörande certifierat utsäde, försäljning till jordbruket av bekämpningsmedel och mineralgödsel, produktion av jordbrukets fodermedel samt dränering av jordbruksmark.

Statistik över bekämpningsmedel och mineralgödsel i jordbruket redovisas också i kapitel 12.

Tabell 8.1**Jordbrukets inköp av maskiner och redskap åren 1990–2018, milj. kr***Purchases of machinery and implements by the agricultural sector*

	1990	2000	2010	2015	2017	2018*
<i>Löpande priser</i>						
Traktorer						
Egentliga traktorer	999	1 673	2 421	2 350	2 500	2 700
Övriga tillhörande gruppen traktorer	15	21	25	14	15	16
Jordbearbetningsredskap	262	224	219	283	373	432
Redskap för sådd, spridning m.m.	200	234	322	358	417	460
Redskap för skörd och tröskning	516	640	1 010	1 127	1 323	1 352
Vagnar	139	94	214	281	372	404
Torkar, kvarnar, silor m.m.	219	206	171	285	434	620
Potatis och rotfruktsredskap	67	77	14	14	31	11
Transportredskap och lastapparater ¹	179	292	509	676	659	731
Utrustning för mjölkning och mjölkhantering ²	64	164	242	176		
Stallutrustningar ²	227	309	514	511	395 ³	437 ³
Övrig inomgårdsutrustning ²					177	200
Bevattningsutrustningar	18	14	18	14	16	17
Diverse ⁴	73	75	186	122	119	93
Skogs- och trädgårdsredskap för lantbruket ⁵	..	..	321	234	241	228
Summa	2 978	4 023	6 209	6 446	7 072	7 701
<i>2018 års priser</i>						
Traktorer	2 403	2 898	3 061	2 504	2 500	2 700
Övriga maskiner och redskap	5 558	4 157	4 541	4 018	4 572	5 001
Summa	7 961	7 056	7 603	6 522	7 072	7 701

Anm: Ny metod för bortfallshantering från och med 2012 års undersökning. Läs mer i statistikrapporten (2014:04) *Jordbrukets investeringar i maskiner och redskap år 2012* på Jordbruksverkets webbplats.

- 1) Exklusive vagnar.
- 2) Fr.o.m. 2016 har kategorierna "Utrustning för mjölkning" och "Stallutrustning" slagits samman. Samtidigt har kategorin "Övrig inomgårdsutrustning" tillkommit.
- 3) Avser utrustning för mjölkning och stallutrustning.
- 4) Elmotorer och hydroforer som ingått i posten "Diverse" har utgått fr.o.m. 2003 års undersökning.
- 5) Ny post fr.o.m. 2003 års undersökning.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.2
Antal levererade traktorer 1990–2018
Number of delivered tractors

År	Antal levererade traktorer	Genomsnittlig effekt på kraftuttaget, hk
2018*	2 800	149,0
2017	2 800	141,6
2015	2 800	147,0
2010	3 500	133,7
2000	4 000	102,9
1990	4 000	82,2

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.3
Antalet förprovade djurstallar under 2019
Number of pre-tested buildings for livestock

Område	Mjölkkor	Dikor	Övriga nöt	Suggor i produktion	Slaktgrisar	Tillväxtgrisar och övriga grisar	Hästar	Övriga djur ¹
<i>Län</i>								
Stockholms	–	4	6	–	–	–	19	2
Uppsala	4	3	7	–	–	–	13	6
Södermanlands	1	3	11	–	–	–	10	7
Östergötlands	6	17	18	1	–	1	17	7
Jönköpings	6	11	28	–	–	–	5	8
Kronobergs	5	4	7	–	–	–	6	1
Kalmar	12	13	26	–	–	–	19	12
Gotlands	4	2	7	1	–	1	3	5
Blekinge	2	3	3	–	2	–	9	9
Skåne	13	17	35	5	7	5	44	15
Hallands	3	5	16	1	2	–	16	11
Västra Götalands	18	32	54	2	3	4	47	9
Värmlands	–	2	6	–	1	–	5	3
Örebro	3	6	9	–	–	–	3	3
Västmanlands	–	1	3	–	–	1	11	2
Dalarnas	3	4	4	–	–	–	6	2
Gävleborgs	5	5	12	–	–	–	14	2
Västernorrlands	4	5	8	–	–	–	7	3
Jämtlands	5	4	7	–	–	–	2	7
Västerbottens	6	1	14	1	–	–	2	3
Norrbottens	1	2	1	–	–	–	4	1
<i>Hela riket</i>								
2019	101	144	282	11	15	12	262	118
2018	121	204	364	43	50	37	311	156
2017	132	318	505	56	27	63	317	212
2010	247	222	449	46	43	22	638	292
2000	466	240	606	78	54	37	190	111
1994/95	926	107	224	240	116	43	.. ²	.. ²

1) Får/getter, fjäderfä och pålsdjur. Fr.o.m. 2010 ingår även kaniner, fisk (antal kassar) samt hjort, övriga idisslare och vildsvin (antal hägn).

2) Sammanlagt 87 förprovade djurstallar för häst, får/getter, fjäderfä och pålsdjur.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.4**Total kvantitet certifierat utsäde 2017/18 och 2018/19, ton***Total quantity of state certified seed*

Utsädeslag	Certifierat i Sverige		Importerat certifierat utsäde	
	2017/18	2018/19	2017/18	2018/19
Stråsäd				
Höststråsäd	69 778 ¹	75 298	2 214	2 800
Vårstråsäd	109 606 ¹	67 868	2 956	4 801
Foderväxter				
Trindsäd	14 882 ¹	8 094	462	2 600
Vallbaljväxter	895 ¹	862	562	319
Gräs	7 313 ¹	6 338	1 087	1 288
Övriga foderväxter	–	–	116	83
Betor	3 ¹	2	8	79
Olje- och fiberväxter	326 ¹	289	393	309
Blandfrö	–	–	–	–
Köksväxter	–	–	–	–
<i>Summa fröburna växtslag</i>	202 803	158 750	7 796	12 279
Potatis	18 416	16 345	–	–

1) Reviderade siffror

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.5**Total försäljning av bekämpningsmedel till jordbruket¹. Kvantitet verksam substans 1990–2018, ton***Total sale of pesticides to agriculture. Quantities of active substance*

	Totalt	Därav				
		Insekts- medel ²	Svamp- medel	Betnings- medel	Ogräs- medel	Tillväxt- regula- torer
<i>Kvantitet verksam substans, ton</i>						
2018	1 388,0	41,4	196,6	14,6	1 084,4	50,4
2017	1 497,0	26,7	236,0	8,9	1 193,8	31,6
2015	1 718,9	26,6	369,8	16,9	1 277,1	28,5
2010	1 472,6	19,5	199,8	28,6	1 206,1	17,8
2005	1 568,6	17,7	211,2	41,6	1 279,5	18,1
2000	1 652,3	17,3	186,1	51,7	1 364,3	32,7
1990	2 343,5	25,6	546,0	96,7	1 631,4	43,8

1) Exklusive frukt- och trädgårdsodling.

2) Exklusive myggmedel.

Källa: Kemikalieinspektionen.

Tabell 8.6**Försäljning av mineralgödsel inom jord- och trädgårdsbruk 1990/91–2018/19, milj. kg***Sales of commercial fertilizers in agriculture and horticulture*

	1990/91	2005/06	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
<i>Enkla gödselmedel</i>							
Kvävegödsel	685,4	360,9	426,1	469,8	516,3	464,9	473,7
Fosforgödsel	12,0	0,8	0,8	0,9	0,8	1,0	1,0
Kaliumgödsel	6,0	9,4	3,6	6,0	7,4	23,0	6,1
Svavelgödsel	–	0,5	0,2	0,3	0,1	0,1	0,1
<i>Sammansatta gödselmedel</i>							
NP-gödsel	42,8	34,6	8,1	9,3	13,7	14,4	8,7
PK-gödsel	74,3	14,4	6,4	13,8	14,5	14,4	13,5
NK-gödsel	18,6	9,7	4,5	3,7	3,2	3,2	3,6
NPK-gödsel	292,3	281,7	254,6	288,9	286,9	278,1	268,4
Totalt	1 130,9	712,1	704,3	792,6	843,0	799,2	775,1

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.7**Råvaror ingående i foderblandningar för samtliga djurslag 2015 och 2016, ton***Feed materials in compound feeds for all animals*

Foderråvara	Producerat i Sverige		Importerat	
	2015	2016*	2015	2016*
Spannmål; produkter och biprodukter	1 169 781	1 093 665	58 015	19 741
Oljehaltiga frön eller frukter; produkter och biprodukter	310 571	205 487	467 438	411 125
Frön från baljväxter; produkter och biprodukter	26 357	34 567	163	159
Stamknölar, rotfrukter och rötter; produkter och biprodukter	49 530	46 057	52 091	41 818
Andra frön och frukter; produkter och biprodukter	–	–	83	10
Vallfoder och grovfoder	5 962	7 714	1 395	248
Andra växter; produkter och biprodukter	64	18	547	371
Mjölksprodukter	387	590	163	275
Produkter från landdjur ¹	20 848	21 069	8 313	9 326
Fiskar, andra marina djur; produkter och biprodukter ²	5 856	8 740	7 036	4 114
Mineraler	81 498	85 674	22 114	20 410
Diverse ³	30 066	28 390	1 067	368
Övriga produkter ⁴	12 433	6 972	1 596	268
Totalt	1 713 354	1 538 942	620 019	508 233

1) Produkter av animaliskt ursprung och animaliska biprodukter, fjäderfämjöl, ägg och torkade äggprodukter, kondroitinsulfat, animaliskt fett och protein, blodmjöl och blodprodukter.

2) Biprodukter från vattenlevande djur, skaldjursmjöl, fisk, fiskmjöl, vattenlösliga restprodukter av fisk, fiskolja och hydrolysat av fiskprotein.

3) Jäst o. likn., produkter och biprodukter från bl.a. bageri o. pastaindustrin, fettsyror och salter av fettsyror.

4) Produkter som innehåller råvaror som inte ingår i ovanstående produktgrupper.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.8**Råvaror ingående i foderblandningar producerade i Sverige för samtliga djurslag 2016, ton***Feed materials in compound feeds produced in Sweden for all animals*

Foderråvara	Svin	Fjäderfä	Nöt	Häst	Hund/katt	Övrigt	Totalt
<i>Spannmål; produkter och biprodukter</i>							
Varav korn	64 066	7 182	114 257	1 013	1 009	2 139	189 667
rågvete	9 559	17 911	32 880	–	–	189	60 539
vete	77 248	296 705	58 809	3 760	9 107	18 966	464 595
vetekliöfoder	15 234	5 360	20 151	841	–	1 137	42 723
vetekli	25 380	6 126	52 480	6 548	107	37 499	128 140
torkad drank	3 637	382	39 335	25	418	673	44 470
havre	3 947	37 733	13 789	7 696	–	1 863	65 027
Summa	209 347	395 856	374 009	24 262	12 802	77 389	1 093 665
<i>Oljehaltiga frön eller frukter; produkter och biprodukter</i>							
Varav mjöl av rapsfrö	4 663	140	46 244	–	–	101	51 148
extruderade rapsfrön	–	1	52 758	–	–	690	53 449
Summa	14 337	35 532	153 094	573	523	1 429	205 487
<i>Frön från baljväxter; produkter och biprodukter</i>							
Varav ärtor	2 723	7 604	4 585	2	41	166	15 121
åkerbönor	1 681	2 953	14 739	–	–	52	19 425
Summa	4 421	10 557	19 324	2	46	218	34 567
<i>Stamknölar, rotfrukter och rötter; produkter och biprodukter</i>							
Varav betmelass (av sockerbeta)	533	–	17 888	1 869	–	544	20 834
Summa	2 853	798	36 639	3 456	850	1 462	46 057
<i>Andra frön och frukter; produkter och biprodukter</i>							
Summa	–	–	–	–	–	–	–
<i>Vallfoder och grovfoder</i>							
Summa	35	1 133	1 847	4 190	–	510	7 714
<i>Andra växter; produkter och biprodukter</i>							
Summa	–	0	–	12	–	5	18
<i>Mjölkprodukter</i>							
Summa	362	1	221	–	–	6	590
<i>Produkter från landdjur¹</i>							
Summa	465	2 925	371	–	11 936	5 372	21 069
<i>Fiskar, andra marina djur; produkter och biprodukter²</i>							
Summa	155	4 091	–	–	287	4 207	8 740
<i>Mineraler</i>							
Summa	18 295	36 832	21 287	1 741	228	7 291	85 674
<i>Diverse³</i>							
Summa	1 459	9 708	16 705	114	39	367	28 390
<i>Övriga produkter⁴</i>							
Summa	200	12	2 272	42	2 386	2 060	6 972
<i>Totalt</i>							
2016*	251 928	497 444	625 768	34 391	29 096	100 315	1 538 942
2015	271 285	489 750	660 717	60 376	34 425	196 800	1 713 354
2014	273 791	459 673	756 936	56 222	31 816	134 784	1 713 222
2013	240 964	413 344	592 896	37 468	37 111	48 317	1 370 099
2010	292 453	398 027	592 984	37 930	44 025	28 854	1 394 273

1) Produkter av animaliskt ursprung och animaliska biprodukter, fjäderfämjöl, ägg och torkade äggprodukter, kondroitinsulfat, animaliskt fett och protein, blodmjöl och blodprodukter.

2) Biprodukter från vattenlevande djur, skaldjursmjöl, fisk, fiskmjöl, vattenlösliga restprodukter av fisk, fiskolja och hydrolysat av fiskprotein.

3) Jäst o. likn., produkter och biprodukter från bl.a. bageri o. pastaindustrin, fettsyror och salter av fettsyror.

4) Produkter som innehåller råvaror som inte ingår i ovanstående produktgrupper.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.9

Areal dränerad och systemtäckdikad åkermark, åkermark med behov av ny- och omtäckdikning samt planerad ny- och omtäckdikning i hektar 2016
Area of drained and tile drained arable land, arable land with need for new or refurbished tile drainage and planned drainage actions in hectares

Område; storleksgrupp	Åkermark, hektar						
	Brukad	Med till- fredsställ- ande dränering	System- täckdikad	System- täck- dikad de senaste 50 åren	I behov av nytäck- dikning	I behov av omtäck- dikning	Med planerad ny-/om- täckdik- ning
<i>Län</i>							
Stockholms	87 372	65 272	36 270	12 926	11 610	10 976	3 384
Uppsala	165 159	127 350	70 451	26 210	18 217	15 520	6 582
Södermanlands	128 937	92 072	49 878	24 147	20 382	16 536	9 106
Östergötlands	218 237	172 873	123 414	55 264	21 700	30 934	10 200
Jönköpings	87 616	63 165	16 337	12 657	5 678	4 288	3 752
Kronobergs	49 382	32 166	9 052	6 132	3 646	2 082	1 600
Kalmar	119 171	91 986	32 513	19 319	11 699	7 696	6 935
Gotlands	87 414	64 594	36 284	23 769	12 386	10 072	5 099
Blekinge	28 333	24 335	12 795	4 990	1 199	1 822	1 038
Skåne	446 248	373 786	228 561	125 329	47 146	44 278	22 604
Hallands	107 672	88 131	47 565	23 902	10 020	14 638	4 804
Västra Götalands	470 775	375 978	300 087	175 737	53 438	76 981	33 026
Värmlands	100 967	67 426	51 226	33 368	22 014	15 907	10 174
Örebro	106 534	75 995	53 678	26 484	16 766	14 315	6 482
Västmanlands	105 038	76 219	61 734	30 047	14 129	16 956	5 592
Dalarnas	59 098	43 406	13 328	9 981	7 694	3 032	2 396
Gävleborgs	65 622	49 390	21 278	14 633	10 220	5 067	4 233
Västernorrlands	46 981	33 759	8 320	7 321	8 459	6 207	1 901
Jämtlands	38 412	28 323	9 312	7 608	2 617	..	1 242
Västerbottens	69 704	52 180	29 544	27 875	9 490	8 315	3 562
Norrbottens	30 538	17 112	10 051	10 041	7 877	5 455	2 614
<i>Produktionsområden</i>							
Gss	343 726	287 066	195 743	104 980	36 008	36 945	17 311
Gmb	295 014	238 852	126 203	71 610	31 394	25 947	15 762
Gns	486 849	405 729	345 118	182 820	46 257	85 403	33 425
Ss	620 349	459 163	299 294	141 069	83 705	79 448	35 824
Gsk	457 840	333 171	126 600	80 933	50 511	40 668	20 639
Ssk	165 916	115 083	56 594	32 463	32 678	18 218	10 430
Nn	144 378	104 050	31 742	25 445	18 326	14 043	6 672
Nö	105 137	72 406	40 384	38 420	17 509	13 940	6 262
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>							
– 5,0	30 748	25 131	6 197	4 248	4 496	3 137	1 757
5,1– 10,0	94 071	69 674	26 279	19 111	16 208	9 263	8 449
10,1– 20,0	158 007	114 421	43 148	31 996	22 831	16 697	8 275
20,1– 30,0	139 741	104 027	45 974	27 836	19 876	14 213	6 559
30,1– 50,0	264 990	198 592	96 950	60 510	29 305	26 217	12 623
50,1–100,0	451 396	344 351	180 514	106 426	57 577	54 972	25 145
100,1–	1 480 255	1 159 324	822 618	427 612	166 095	190 112	83 517
<i>Hela riket</i>							
2016	2 619 209	2 015 521	1 221 680	677 740	316 388	314 612	146 325
2013	2 640 902	2 049 477	1 281 528	757 930	375 060	381 155	169 346

Anm: Alla uppgifter kommer från enkätundersökningen om jordbrukets dränering. Undersökningen är en urvalsundersökning och värdena kan därmed skilja sig något från tidigare publicerade värden.

Källa: Jordbruksverket.

